

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyilt tér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal:

Nagyenyedi

Könyvnyomda és Papír-
árugyár részvénytársaság

Főter 38. szám alatt,

hova egy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Kéziratok nem adatkak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Autonomia.

Nagy barátjai és hűséges munkásai vagyunk az autonómiának minden téren, természetesen azon határig, ahol az autonómiát az állam törvényei és az okos előrelátás korlátozzák. Nem szeretjük a felfuvalkodott túlzást a „szabadság“ szép színe alatt, de nem szeretjük azt az állapotot sem, ahol az autonómia csak álca, tulajdonképpen pedig néhány kapzsi embernek, vagy elbizakodott klikknek önző czéljaira szolgál a polgárok ellenőrzése hiányában.

Ez évben mindenikre van példa, természetesen olyan, melynek végeredményét a büntető bíróság ítéletében, legjobb esetben pedig kemény fegyelmi határozatban lehet szemlélni. Az, ami Szentesen foly a csödbe jutott Sima képviselő érdekében, ami Aradon, Makón stb. történt a rendetlen pénzkezeléssel, mind csak arra mutat, hogy az autonómiát nem becsülik meg kellőleg s a dásai helyett nyomoruságot vesznek magukra. Nincsenek feltárva az ottani közélet viszonyai, de könnyű elképzelni. Többnyire úgy történik, hogy élénk, erős alkotmányos harc után a többség megválaszt egy tevékeny, lelkes, minden mozgalomban vezető szereppel működő tisztviselő-kart s természetesen ugyanolyan elemekből álló képviselőtestet. Az első évek jól, sikeres eredményekkel, vagy legalább is baj nélkül folynak le.

A bizalom erősödik, az ellenőrzés mindent rendben talál, a tisztviselők s a képviselő vezérő férfiak nélkülözhetlen faktorokká nőnek ki magukat. Telnek az évek s az élet mindenféle sokasodó gondja, vagy talán az életkor haladásával járó egészségi bajok s az a néha jól eső lustaság csökkentik a tisztviselők tevékenységét s a képviselők ellenőrzési munkáját, mert hiszen — mondják — „ugy is elvégeznék mindent jól, szépen a város javára“. Az alispán, a polgármester szintén nagyon bizik tisztviselőiben; szívesen reájuk hagyja a polgárság gondviselését, különösen pedig a vagyon kezelését, a vásárvám, a malmok, a tanyák bérletét, az erdők fájának értékesítését, melyről a jelentések szépen beérkeznek, a befolyó pénz a pénztárba utaltatik s a főszámvéző gondos figyelmébe s a főpénztárnok kételyt nem tűrő hűséges kezelésébe ajánlják. Megvizsgálják ugyan — mert elő van írva — a pénztárt is, igaz, hogy nem éppen az előírás szerint, mert hát rövid az idő s annyi a dolga az alispánnak, polgármesternek, főszámvézőnek, de különösen

a főpénztárnoknak, hogy igazán sietni kell. Megnézik a naplók zártételeit és összegezik; azután felnyitják a pénztárt, összeolvassák a készpénzt, aláírják a kimutatásokat azzal „re bene gesta“ szétmennek.

Arra nincs idő, hogy az állampapírokat, szelvényeket, kötvényeket, számlákat, be- és kiutalásokat stb. tételként egybeazonosítva vizsgálják. Krivány és társai oly szépen irt, csinos naplókat, számadásokat stb. mutatnak elő, oly igazán előzékeny, kedves és ami fő: nagyon munkás, fáradhatatlan tisztviselők voltak, hogy mindig le tudták kötelezni a vizsgáló bizottságot azzal, hogy gyorsan, frissen végezhetek a felületes munkával, nyugodt lelkiismerettel. És egyszer, oh minő csalódás, minő keserves meglepetés! azok a hitvány emberek visszaéltek az alispán, a polgármester, a képviselő bizalmával! Az alispán, a polgármester leköszön, felelősségüknek fogva vagyonaikat elveszik s ők és társaik tiszta kézzel, üres zsebbel szomorúan gondolkozhatnak azon, hogy miért is kellett az autonómiát ilyen oldalról éppen nekik ismerni meg. És ami szintén nem kicsiny dolog, megrendül a polgárok bizalma is a régi vezetők s a régi párt iránt. Hiába a becsületes tisztviselők tisztessége, a régi vezetői képviselői tagok kipróbált jelleme, — csorbult a tekintély, oda a feltétlen megnyugvás. Maga a társadalmi élet is sokat szenved e miatt s az országban sokfelé, különösen a nemzetiségek között, gunyosan emlegetik a magyar autonómiát.

Pedig az autonómia drága kincs, de hogy igazán javunkra váljék: kell, hogy minden polgár érdeklődjék iránta; kell, hogy minden tevékenysége látható, ellenőrizhető legyen; kell, hogy mindenki teljesítse kötelességét, míhelt tisztában van a czéljal s az eszközökkel, melylyel — bármi kis költségben is lakják — az igazi magyar autonómia eszményét szolgálhatja.

A közigazgatási bizottság gyűléséből.

A f. hó 9-én tartott gyűlésen Zeyk Dániel főispán elnököt. Jelen voltak Csató János alispán, Gáspár János főjegyző, Tóth M. árvaszéki elnök, Müller M. tiszti főgyógyász, dr. Magyar K. főorvos, továbbá b. Bánffy K. és dr. Lengyel Gy. aljegyzők mint előadók. Az állami tisztviselők közül Reinbold O. kir. p. ü. igazgató, Albert I. főmérnök, Bodolla kir. ügyész, Felszeghy S. állami

anyakönyvi felügyelő. A K. B. tagjai közül: Gr. Bethlen Sándor, Zeyk Gábor és Kálmán, Török Bertalan. Dr. Mohai Sándor bejelentette, hogy Christianiában a nemzetközi congressuson veszen részt.

Csató János bejelentése szerint a közigazg. ügymenet rendes.

Gáspár főjegyző a közigazg. biz. augusztus havi általános jelentését terjeszti elő. Jelenti, hogy megvizsgálta a kiküldött bizottsággal a nagyenyedi kir. j. b. fogházat s rendben találta. B. Bánffy Kázmér Kis-Ludas, Koncza, Oláh-Bogáth, Kutfalva, Oláh-Girbó (ezek új tárgyalásra adatkak vissza), Gaurény, Metesd, Tótfalud, Pojána, M.-Herepe (tárgyalásra visszaadatik), Oláh-Csesztve (tárgyalás végett visszaadatik) legeltetési szabályzatait terjesztette elő alapos javaslatokkal. Dr. Lengyel borbereki Buda Juon és társa és drombári Magda Petrik mezőrendőri kihágási ügyeiről referált; javaslatait a K. B. elfogadta.

Reinbold Oliver p. ü. igazgató jelentése szerint befolyt júliusban egyenes adóban 35.624 frt 81 kr, hátralék: 1.171.468 frt 24 kr. Hadmentességi díjban: 253 frt 39 kr, hátralék: 81.647 frt 40 kr. Ital- és fogyasztási adóban: 438³ frt 55 kr, hátralék: 14.560 frt 37 kr. Illeték-hátralékban: 7991 frt 75 kr, hátralék: 319.670 frt 63 kr. Illeték-egyenértékben: 2202 frt 79 kr, hátralék: 30.936 frt 86 kr. A p. ü. igazgató betérjesztvén az egyenes adó, bélyeg- és jogilleték-hátralékokról szóló kimutatásokat, a közig. bizottság elrendelte, hogy a pénzügyigazgató azon járásokban és községekben, ahol jelentékeny hátralékok vannak, ezen körülmény okát helyszíni vizsgálat útján nyomozza ki s tegyen részletes jelentést. A polgármesterek és főszolgabírák pedig a hátralékok behajtása iránti intézkedésre szigorúan utasíthatnak.

Tóth Miklós vm. árvaszéki elnök jelentése szerint az árvák létszáma 16.186, a gondnokoltaké 664. Nagy-Enyeden: árva 408, gondnokolt 9. Gyulafehérvárt: gyámolt 640, gondnokolt 5. Abrudbányán: gyámolt 270, gondnokolt 5. Vizaknán: gyámolt: 491, gondnokolt 19.

Albert Iván főmérnök jelenti, hogy az állami közutak kifogástalan állapotban vannak. A miriszlói beomlott hid faragott kőboltozatát jelenleg rakják fel. A gyulafehérvár-topánfalvi ut preszakai szakasza teljesen ki van építve; a nagyhegyi és a bucsum-cserbui szakaszok építési tervei pedig elkészítették s a keres-

TÁRCZA.

A nemzeti színű ló.

Láttál-e már kedves olvasó nemzeti színben eleven lovat? Ugy-e nem? De én már láttam, még pedig kétőt, s hogy ne kételkedjék a kedves olvasó, ime el is mondom, hogy hol és mikor.

1895-ben korteszvilágot éltünk. Szólt a zene, csengett a pohár s a sok potyaszivar füstjétől alig lehetett látni, hogy kik és hányan vannak T. . . község „Zöld fa“ című fogadó-jában. Csak az időközönként felharsanó éljen! éljen! kiáltásokból következtethetett az ember, hogy itt bizony sokan vannak és pedig már meglehetősen felvilágosodott állapotban.

De ni, ni! éppen ott jön a kormánypárti képviselő-jelölt. Ó lesz az, ó, mert neki van oly két szép fehér lova!

Ni, ni! egyenesen a plébános urhoz hajt be, pedig oda ugyan most rosszkor megy, mert ott van a legdühösebb ellensége, a 48-asok főkortesé: Veöreösmarthy Gedeon.

Történetesen e napon én is T.-ben voltam egy kolégám kis fiának a keresztelőjén.

Én lévén a kis fiu keresztapja, amint illik, bementem a plébános urhoz, hogy a szokásos „stólat“ le-drukkoljam, s ott találtam a kormánypárti képviselő-jelöltet s a 48-asok fő-főkortesét, Gedi bátyámat.

A kölcsönös üdvözlések után a képviselő-jelölttel, ki

— mellékesen legyen mondva — falumbeli ember, kezdtem diskurálni, s miután megtudta, hogy én a reggel csak „per pedes apostolorum“ jöttem T.-be, meginvitált, hogy haza felé legyek uti társa.

Miután ebben megegyeztünk, csakhamar ott hagytuk a plébániát s a képviselő-jelölt ur választóihoz, én pedig a komámhoz mentem vissza.

Ugy éjfél után egy óráig ittunk a komámmal rendületlenül, de ekkor már nyughatatlankodni kezdtem, mivel még mindig nem küldött a képviselő jelölt uram utánam s felve attól, hogy itt hagy, én indultam el az ő felkeresésére.

Meg is találtam a „Zöld fa“ vendéglőben kedves választó polgárai között. Onnan azután még egynehány pohár bor bekebelezése után, egetverő éljen! ordítások között, megindultunk haza felé.

Oly sötét volt, mint a szurok, de azért mégis kivettem, hogy a Pista kocsis nagyon felönthetett a garadra, mert minduntalan le-lekivánczolt a bakról.

Attól felve, hogy valahol kifordit a kocsiból, én bizony oda ültem mellé a bakra s ahogy-ugy támogatam, illetve fogtam a bekáfolt Pistát. Ó ugyan váltig mondogatta, hogy „quinc nekem i . . . i . . . instálom se . . . se . . . semmi bajom!“ De én bizony nem hittem neki.

Mentünk azért, mint a szelvéz, de iparkodnunk is kellett, hogy reggelre otthon legyünk.

Amint aztán elkezdett pitymallani, szemügyre veszem a lovakat, nézem, nézem, hát Uram fia! azok nem fehérék, hanem farkák.

— Nagyságos uram! — szólok hátra — mikor vette ezt a két tarka csikót?

— Látszik, hogy a keresztelőben maga sem vizet ivott barátom, különben nem nézné a fehéret is feketének — s avval nyugodtan szundikált tovább.

Még egyszer megdörzsöltem szememet, hogy jobban lássak, de biz csak akkor is tarkát láttam.

— Nagyságos uram! ezek a lovak, bizony Isten, tarkák! — tört ki belőlem újra az igazmondás.

Erre azután már ő is nagyot kiáltott:

— Pista megállj!

A félig-meddig szundikáló Pista azután ijedtében olyat rántott a gyeplőn, hogy a kocsi ugyan rögtön megállt, de ő, a szerencsétlen, egyszülyt veszítve előre bukott egyenesen a lovak közé. No de szerencsére nem történt semmi baja, sőt annyiban jót is tett neki, hogy az ijedségtől egy kissé kijózanodott.

Amint Pista kimászott a lovak alól, azalatt az ur is leszállt a lovakat megnézni, s csaknem egyszerre kiáltották el magukat:

— Szent Isten, mi lelte ezeket a lovakat?! — s ur és kocsis bámulva néztek egymásra.

Én pedig a bakról élveztem a jelenetet, nagyokat bámulva hol az urra, hol a kocsisra, hol meg a lovakra.

— Hát te gazember! mit csináltál ezekkel a lovakkal?

— É . . . é . . . én istálom semmit!

— Hol voltak az éjjel a lovak?

— Hát istálom a pl . . . plébános urnál (plébános akart a szerencsétlen mondani).

kedelmi minisztériumhoz fel lettek terjesztve. A törvényhatósági utak szintén kielégítők. A mihálczfalvi Küküllő-híd építése nagyot haladt előre. A közuti alapgyöngy állása sok építés visszatartását vonja maga után; júliusban 4356 frt 79 kr folyt be.

Dr. Magyar Károly vm. főorvos jelenti, miszerint vármegyénkben az egészségügy általában kedvező volt, N.-Egyeden azonban a halálozás nagyobb volt. Emésztő szervi bántalmak, szörványosan vérhas, 6 községben difteritis (15 esetből 6 meghalt), vörheny Vizaknán és Kornán (7 esetből 3 halálos), vereshimlő 4 községben 61 esettel (4 halt el), trachoma 5 községben a tót munkások között 35 esettel fordult elő. Meghalt júliusban: N.-Egyeden 22, Gyulafehérvárt 16, Abrudbányán 5, Vizaknán 11, Tövisen 9, M.-Igenben 5, Zalathnán 4 egyén, a verespataki járásban pedig 35. Utcák, terek tisztántartása elrendeltetett, több esetben éretlen gyümölcs foglaltatott le. A megyei kórházban ápolgatott 71 beteg, meghalt 1, kezelés alatt maradt 40. Bejelenteli dr. Nagy Károly tb. főorvosnak m. hó 28-án Abrudbányán történt halálát, kegyeletos szavakkal emlékezve meg buzgó tevékenységéről.

Dr. Szabó kir. tanfelügyelő távollétében jelentése olvastatott fel, mely szerint a nagyenyedi polg. iskolához Szongott Jozsef munkatanítónőül neveztetett ki. A felenyedi, viingárdi, kisenyedi, m.-újvári, vizaknai és alvinczi elemi iskolák tanulói nagy számmal szaporodtak meg, új tanítói állások szervezése iránt előterjesztés tétellett.

A járásbirósági végrehajtók szabályozása.

A „Budapesti Hírlap“ valahára elérkezettnek jelzi az időt, mely szerint a jbr. végrehajtók állását rendezik, illetve a végrehajtások fogamatosságát olcsóbbá teszik. Ime egy vázlatos rendszer, mely szerint a cél a jövőben elérhető volna.

Követelje meg az állam, hogy járásbirósági végrehajtó a jövőben csak az lehessen, aki

1. A közepiskolai érettségit sikeresen letette.
 2. Érettségi után egy évi végrehajtói gyakorlatot tud kimutatni.
 3. A bír. végrehajtói vizsgálatot valamely kir. táblánál sikeresen letette.
 4. A végrehajtói vizsgálat tárgyai tágabban kiterjesztendők, s ezen vizsgálatok csak az év egy bizonyos szakában tartandók.
 5. Mindennap a végrehajtó egy előre jelzett időben a hivatalos helyiségben egy részére kijelölendő helyen található legyen.
- Ezeknek fejében adja meg az állam a kinevezett végrehajtóknak:
1. Kinevezéskor 600 frt évi fizetés s megfelelő lakber (rendes haladással).
 2. Nyugdíj-jogosultságot, 25 évi szolgálat után teljes nyugdíj.
 3. Szabad hajó- s vasuti jegyek s így az állomásokkal bíró helyen fuvardíj-felszámításnak nem lesz helye. Így el fognak maradhatni az eddigi eljárási, igény-

— Hát te hol voltál, gazember?

— É... é... én istálok a kocsmában, mert hát Veresmarczy ur az este megfogott és erővel elcipelt a „nyakiglab“ zsidó kocsmájába s nem eresztett el onnan éjfélig, azt mondta, hogy ne busuljak semmit a lovak miatt, ellátja ő azokat maga.

— No gazember! el is látta őket tisztességesen.

— Nézz csak barátom, — fordul hozzám — úgy látom, hogy az eléjük piros, a hátuljuk zöld.

— Bizony ezek, uram, nemzeti színűek!

— Tyhü, hü... hü... hü... hü! No ez a Veöreösmarthy engem ugyan csuffá tett!...

— Azért vitte hát el ezt a gazembert a kocsmába, hogy addig a lovaimat befestesse.

— De még jó, nagyságos uram, hogy nem fekete-sárgára festette be — kezdtem vigasztalni az öregot.

— Mindegy az már, barátom, a csufság megtörtént... s így pedig nem mehetünk haza, nemzeti színű lovakkal: hiszen napestig fog nevetni mindenki!

— Majd lemosom én róluk azt az átkozott festéket amott a kútnál — hebegé a megijedt Pista, s a kuthoz érve csakugyan hozzá is fogott a ló mosásához, de bizony azokról nem jött le semmi, olyan jó fajta olajfestékekkel voltak bemázolva.

Igy azután, mit volt mit tenni, hát bizony mi nemzeti színű lovakkal mentünk haza.

Veöreösmarthy pedig másnap mindenütt kiabálta, hogy N. képviselő-jelölt aztán az igazi jóféle hazafi, mert még a lovai is nemzeti színűek.

Molnár Géza.

felhívási, árverés-tüzési díjak, rendelvények s az ezekhez szükséges nyomtatványokat az államkincstár szolgáltatassa.

Ezen itt előadott mód szerint, kis gondolkodás után, hamar reá jön az ember, hogy egy ilyenszerű reform által a végrehajtások feltűnően olcsók lesznek, az állam pedig intelligens, szakavatott s megbízható hivatali kart fog megteremteni!

Ipsé.

Vegyes hírek.

— **Lapunk t. olvasóit tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgősen beküldeni sziveskedjenek.**

— **Dr. Ebergényi Sándor**, lapunk főmunkatársa az Abauj-Torna megyei kies Stósz fürdőn tölti szabadságidejét és onnan küldi üdvözlét olvasó közönségünknek és nagy számu barátainak. Mi is üdvözljük a távolban s várjuk fürdői levelét.

— **Bucsuszó.** Egy, társadalmi életünkben általánosan ismert és kedvelt férfi vett kényszerült végbucsut a napokban városunktól. Lázár Albert m. kir. honvéd százados, népfelkelő nyilvántartó tiszt ez, kit hason minőségben Szathmárra helyeztek át, hová esőtörtökön este utazott el, a helyőrség tisztí karától kikísérve. Nem szívesen távozott körünkből, hol nagy buzgalommal és pontossággal élt hivatásának és nem szívesen látjuk mi őt távozni; egyenes jelleme, előzékeny, barátságos modora kedvelté tették őt széles körben és nagy baráti kör fájlatja távozását. Oly sürgősen kellett elutaznia, hogy számos barátjától és a számos családtól, hol mindig szívesen látott vendég volt, egyen-egyén bucst sem vehetett s szerkesztőségünket kérte fel, hogy bucuját tolmácsolja azokkal szemben, kiknél ezt személyesen nem teheté. Szívesen tettünk eleget ehbeli kívánságának s magunk részéről is szívélyes istenhozzádot mondva, kívánjuk, hogy új állomáshelyén is találja fel azon szerető baráti kört, melyet kénytelen volt itt hagyni!

— **Csengő zenével** fog bevonulni ma, vasárnap délben a fél egy órakor érkező vonattól a marosújvári bányász-zenekar, mely főszerepet vinni van hivatva a tűzoltó zenekarral karöltve rendezendő mai majálison. A vonatonál a tűzoltó zenekar fogja testületileg fogadni s bevonulás is együttesen történik. A gyakorlott kettős zenekar egy hason létszámú katonai zenekarral kiállaná a versenyt, miről reméljük ma nagy közönség fog meggyőződést szerezni a sétatéren. Az egyesített két zenekar délután 5 órakor fog ugyancsak csengő zenével felvonulni a sétatérre, hová a közönségnek maga idejében felgyülni azért is kívánatos lesz, mert a sétahangverseny műsorának már második száma hatalmas, zenei műbecsessel bíró darab, melynek meghallgatását kár volna elmulasztani. Egyáltalán melegen ajánljuk a közönség jóindulatába és pártfogásába a kedélyesnek ígérkező, jótékonycélu mulatságot.

— **Apróbb tolvajok.** Városunkban időnként nagyobb tolvajlasi esetek merülnek fel. A példa annál inkább kisebb-nagyobb tehetséggel bíró gyakornokokat teremt e téren is, mert a tolvajlasi esetek eikövetői rendszeren inkognitóban maradnak és ez biztató körülmény ez iskola követőire is. A héten két ilyen apróbb tolvajlás történt a városban. Az egyik Winkler Jánosnál, hol a kerti házat törték fel és onnan emeltek el egyetmást, — a másik Kontz Albert vármegyei főpénztárosnál, hol az istiót fosztották meg egy s más kisebb lözszerzámtól, a szénapadláson alvó kocsiszt pedig egy pár csizmájától. A tettesek persze nem jelentkeztek, a rendőrség pedig még természetesebben nem találja azokat, ellenben mint halljuk, ezen esetek óta, az éjjeli köteles őrzéjratok teljes mellőzésevel, még nyugodtabban aluszik. Ugyan miért is zavarni az embereket apró kedvteléseikben!

— **Időjárásunk** a szó szoros értelmében megbomlott. Az égető, kánikulai forróság után borongós, ködös, hideg idő kísért egy pár nap óta. Hatalmas eső előzte meg e különös időjárást s azóta is mindegyre csepeg az eső, vagy szítal az ószre emlékeztető hideg, ködszerű csapadék. A gazda közönség persze nem jó szemmel nézi ezt, felti a szép termést ígérő szőlőt, kukoriczát, de egyebet nem tehet, mint reménykedik, hogy nem tart sokáig s ismét verőfényes, meleg napokra virad. Ugy legyen!

— **Prohászka Sándor** a jó nevű és ügyes kezű fogtechnikus ez idő szerint Gyulafehérvárt áll a fogbajokban szenvedő emberiség szolgálatára. Mint tudjuk, városunkból is többen keresték fel s mind többen, többen dicsérik gyógyulást eredményező működését. Mint tudjuk a „Hungária“ szállóbani tartózkodása eddig minden komolyabb incidens nélkül folyt le.

— **Mulatság Magyar-Igenben.** F. augusztus hó 19-én az állami kisedővő kertjében, kedvezőtlen idő esetén az óvoda termeiben a magyarigeni kisedővoda

felszerelése javára zártkörű tarisnyás nyári táncmulatságot rendez dr. Tókos Géza elnökelete alatt Daubravszky Gyula, Eöri István, Kelemen Sándor, Korbuly Elemér, Mánassy Miklós, Pandur György, ifj. Páris Sándor, Selmeczy Arthur, Szász Pál, Szöllösi Kálmán, Tókos Andor, Tókos Gyula tagokból álló rendező bizottság, mely a régi jó hagyományos hegyaljai szokás szerint bizonyára jól fog sikerülni.

— **Táncmulatság.** Az istvánházi ev. ref. egyház-község templomának kijavitása és a m.-czintosi l. egyház részére szerzendő harang javára Maros-Ludason folyó augusztus 19-én a „Tolokán“-fele vendégő ujan épült tánchelyiségében zártkörű táncmulatság lesz gr. Bethlen Sándor és b. Kemény Pal védnöksége alatt. A rendező bizottság Ujváry István ev. ref. lelkész és dr. Bignio Bela orvos elnökelete alatt alakulván meg, a jótékony cél bizonyára a legszebb közönséget fogja egybehozni e két régi magyar község szegény egyházai javára. Ajánljuk olvasóink szives pártolásába.

— **A Hentzi-emléket** f. hó 12-én szentelték fel nagy katonai parádéval, melyen József főherczeg képviselte ő Felséget. Az „Egyetértés“ felhívására a budapesti polgárság egy része ellentüntetésül a budavári honvédelemre tett koszorut s tiltakozó felhívást tett közzé. A képviselőházban telen lefolyt jelenetek és nyilatkozatok után talán csöndesebben is lehetett volna ezt a katonai siremléket felavatni, ha már nem helyezték a temetőbe.

— **A szerbtöviszt és az arankát pusztítani kell.** Így rendel a „Mezőgazdaság és mezőrendőrség-ről“ szóló 1894. XII. t.-cz. 51. §., mely így szól: „Mind-ten birtokos köteles birtoka egész területén a szerbtöviszt virágzása előtt, az arankát pedig megjelenése után azonnal alkalmas módon irtani.“ Már elég szerbtöviszt és arankát láttunk, mi arra mutat, hogy a gazdák is, a hatóság is nem teljesítik elég szigoruan kötelességüket. Pedig kár, valóban nagy kár éri e miatt a gazdákat. Kérjük a t. hatóságokat, sziveskedjenek kidoboltatni az ordret s a várható büntetést is. Van gazda, aki csak ezt várja!

— **Tilos a levelezés** a vasuton és gőzhajózási, vagy más magán szállítási vállalatok által szállított csomagokba helyezett és levelezés jellegével bíró legcsekélyebb közleménnyel. Az ilyen levelezés az elvont postailleték tizenkészeses összegével, de legalább is egy forinttal büntetettik. Ellenben a postára Magyarország területén feladott és itt kézbesítendő postacsomagokba szabad levelet helyezni; ugyanez meg van engedve az osztrák posta területén kézbesítendő postai csomagokra néve is; ezekben is szabad a csomag czimzettjéhez intézett egy levél elhelyezése.

— **A világ buzatermése.** A francia földművelés-ügyi minisztérium jelentései szerint a világ összes buzatermése 1899-ben körülbelül 100 millió hektoliterrel lesz kevesebb, mint tavaly.

— **Lueger és a katonák.** Egy berlini élcslap véletlenül jó tréfával szolgál legújabb számában. Egy ismert anekdotát így alkalmaz Luegerre.

A bécsi polgármestert közkatonaiból álló küldöttség keresi föl. A polgármester szóba áll a katonákkal és tekintettel a tüntetésekre, az egyikőt ezt kérdi:

— Ha ő Felsége azt parancsolná, hogy rám löjjen, megtenné-e?

— Ha ő Felsége parancsolná, rálőnék a polgármester urra.

— Mi a vallása?

— Evangelikus vagyok.

— Most már nem csodálkozom feleletén. És mit tenné ön? fordult Lueger egy másik katonához.

— Ha ő Felsége parancsolná, rálőnék a polgármester urra.

— Mi a vallása?

— Katholikus vagyok.

— Ezen már csodálkozom. És ön mit tenné? fordult Lueger a harmadik katonához.

— Nem lőnék a polgármester urra.

— Mi a vallása?

— Zsidó vagyok.

— Zsidó? kérdi Lueger csodálkozva. Nem tudja, hogy én vagyok Bécs legnagyobb antisemitája?

— Még sem lőnék!

— És miért nem lőne ön rám?

— Mert én dobo s vagyok, polgármester ur.

Irodalom.

Olga.

Regény. Irta: Werner Gyula. Egyetemes regénytár, Budapest, Singer és Wolfner kiadása. 2 kötet.

Virágháti Olga a disznókereskedésben, házvásárlásokban, hamis kártyázásban, egyéb tolvajlásokban, csalásokban és egy jó parthie által nagy szerencsével meggazdagodott festő-legénynek leánya. Örökségül fél-

millió vár rá, melyet több budapesti ház, a mikófalvi kastély és nagyobb földek alkotnak. Atyjának baromi életmódja közt ő a verőfényes sugár, mely nemcsak derűs világot vet az apai szívre, hanem a Virágháti-háznak jóvendőjét is bearanyosítja. Természetes dolog, hogy e félmilliót kitaró ostommal zárja körül Tenky Muki, a főváros dzsentri, aszfalt- és verseny-betyár, aki nemcsak a mikófalvi Tenky kastélyt reméli a lány kezével visszaszerezni, hanem adosságaitól is meg akar szabadulni, hogy uri passzióit, főleg a nőket nagyobb fényvel röpködjé körül és újabb hitelt nyisson az üres bugyilárisnak. Már-már sikerül jól intézett ostroma, amde a lány naivsága, ügyefogyottsága Mukit egy neveltséges szökési kalandba keveri, mely az üres és ügyes világfit megfutamtítja, melyben a lányt Muki tulajdon edes apja menti meg fiának karmaiból. Ekkor lép akcióba László Pál érdekes és titokzatos egyénisége, telve becsülettel, szeretettel és igaz érzettel és öntudatlanul meghódítja a lány szívét, mely önkényt meghódol a ferferények nagysága előtt. Ez a mese a regény törzse. Amde ez még nem befejezése. Van a regénynek kerete is: László Pál jogász korában Budapestben megszerette Solymosi Gerő „versenyvivő, a világ bajnokának” csodaszép leányát, Matildot és azt feleségül is vette. A ledér Matildot még akkor elcsábította Tenky Muki és mint később tapasztaljuk, szépen cserben is hagyta. Matild elzúllott és mint ilyen is az egyedüli gátja Pál és Olga házasságának. A szerencse, vagy a véletlen, mert ennek nagy a szerepe a regényben, úgy hozza magával, hogy Matild épp akkor veti magát a Dunába, mikor Pál és Olga a Margitszigetről jönnek vissza szerelmük fellebbbanásának édes mámorában, amde, hála Pál nagylelkűségének, ki a kórházban nagyobb összeget hagy hátra ápolás végett, nem halt bele, hanem erős mellbajjal megszabadul, eljő Mikófalvára vezetékli, hol meg is hal, „sirjáról sohasem fogy el az örökzöld s a virág...”

E keretben forog le Olga két szerelmi idillje. Az elsőben a férfiaság hű külső csillogása vakítja el, a másodikban a férfiaság igazi benső értéke teszi aszszonynyá. Tökéletesen értjük Olgának két szívbéli regényét, mert előttünk fejlődik az angol kisasszonyok növendék-lányából deli hajadonna. Értjük, mivel a szerző, bátran mondhatjuk, a regény-költő, e gyöngéd leánykedély minden jellemző vonását kitarja, melyben uralkodó vonás a női jóság és a világrend igazságosságába vetett hit. E jellem minden mesterkéltéssel nélkül, nemes egyszerűséggel áll előttünk, kár lett volna érte, ha Tenky Mukiné lett volna belőle és megnyugszunk, hogy László Pálnévá lón.

Sikerült alkotásnak mondhatjuk az utcáról, illetőleg a szalonokból fölszedett Tenky Mukit is. A szerző el-este alapvonalait és egy típust állít oda, melylyel szalonokban, színházban, löversenyeken, aszfalton és az avenuekben sokszor találkozunk. Csupán a Mikulás-napi meglepetés nem vall egy harminczhét évi gyakorlat mesterére.

Kevésbé világos és átlátszó László Pál egyénisége, bármily vonzóvá igyekszik őt a költő tenni. Erélyes lelki strukturáján bizonyos tárgy lomhaság fekszik, melyben a szenvedély föl sem üti fejét, melyben az indulatok mintha eltemetve volnának. Titokzatosága inkább daczos magába merülés, passzív elernyedés, bántó szenvedés. Csodálatos, hogy Tenky Mukival sohasem találkozik, pedig ő a Virághátiak jogtanácsosa, de az író, valahányszor Muki felszínre kerül, elküldi őt családi ügyek elintézésére, pedig neki a család érdekében kívül érdekes személyi ügyei is volnának vele, melyek lebonyolításával önmagának is tartozik. Csodálatos továbbá, hogy maga Tenky is, ez a hetvenpróbás párbajhős, valahányszor neszét veszi László jövetelének, el-tűnik a láthatárról. Két ellenség, mely még a zsebében sem tartja öklöbe vonva kezét. Nem találkoznak, nem számolnak le, így nem jöhetnek összeütközésbe sem. Mint a voltairei szindarabok hősei, ellenségei, sohasem érintkeznek egymással.

E tartózkodás a koncepczióknak főhibája és az érdeklődés rovására történik, melyet sem az élet, sem a művészet nem indokol.

Van a regénynek még egy nyilvánulata, melyet Pálffy Albert regényeiben oly sokszor találunk és ez az öregek beavatkozása a regény folyamának lendítésében. Ilyen Tenky Mihály senior véletlen megjelenése a szurdoki csárdában, a kasznár Tenkynek motoros szerepe Mukival szemben, az öreg pap beavatkozása Pál és Olga szerelmének kipattanásában, Flóri néni Himfy korabeli naiv oktatásai. Pálffyál rendszeren a háttérben machinálnak ez alakok és az ifjú hős tettekre szűn működik akkor, midőn a talajt számára előkészítették, Wernernélők deus ex machinák, kik a csomót föloldják.

Werner regényének alapszméjét ezennel világosan meg is mondja, még pedig; I. 78. „Éjjeli asztalán

könyveket talát, elővett egyet s olvasni kezdett.” „Divatos regény volt, amelyekben lélektan nincs, de meg van írva, hogyan húzódik a „hős” szivarjának füstje s milyen szaga van az özpecsenyének, amit eszik.” „Olga sem zenében, sem könyvekben nem szerette azt, ami nem volt megindító. Megindítani, megindítani! ezt tartotta ő az írók és költők legfőbb feladatának.”

Lélektan és megindítás! ez Wernernek is legfőbb feladata. Azt a sentimentalis vonást, mely Olgát jellemzi, és mely különbözik a Marlittok „érző kebelétől”, előmozdítja a nagylelkűségnek fenséges érzületével, ezzel indítja meg az olvasót és ebben rejlik Werner költői vénájának egyik ereje. Ez pótolja a koncepczió eljett nagyobb csorbákat.

Másik ereje a természet festése. Ismét Erdélyben vagyunk. Meghat az az ózonos levegő, mely rajzaiban, képeiben már egyébkor is felénk lehel. Nemcsak nevek, mint Szurdok, Imrey, Mikófalva, vagy Budapestnek majdnem menetrendszerű távolsága, hanem a tavasz és tél leírása, az erdők, országutak jellemzése, a tiszta napsugaras kékségben feltűnedező karsu, fehér templomtoronyok és a völgyekben megbújt falvak, a vihar és verőfény jellegei stb. mind Erdélyre vallanak.

Morvay Győző.

Közgazdaság.

Termeljünk répamagot.

Talán egy kulturállamban sem törődnek a magtermeléssel oly keveset, mint hazánkban; pedig a gazdaságnak alig van jövedelmezőbb forrása, mint a magtermelés. A németek, angolok, francziák előhaladásukat a mezőgazdaság terén jórészt annak köszönhetik, hogy a magtermelésre kiváló sulyt helyeznek; jövedelmük a magtermelésből oly magas, hogy azt semmiféle jövedelemforrás sem képes pótolni, még megközelítőleg sem. Nálunk ellenben valóságos fehér hollószámba megy az a gazda, ki magtermeléssel is foglalkozik; ennek azután természetesen az a következménye, hogy óriási pénzüsszeg megy ki külföldre oly áruért, melyek egy kis jóakarattal nálunk is előállíthatók lennének. Különösen áll ez a sajnálatos körülmény a répára, s daczára azon tapasztalatnak, hogy a külföldi répafajok még kedvező talajok között sem elégitik ki igényeiket, mégis mindig külföldről beszerzett répákat termelünk. Itt van az ideje, hogy gazdáink megkísérlenék a répa magtermelését, melynek szabályait röviden a következőkben adjuk:

1. A magnak való répát oly földről válogassuk ki, mely jó művelésben részesült, nem volt elgyomosodva, nem volt állati és növényi ellenségekkel meglepve és amelyen a répa teljesen megérett.

2. Miután a kisebb alaku cukorrépa rendszeren nagyobb cukortartalommal bír, mint a nagyobb, a magnak való anyarépát a földnek azon részéről válogassuk ki, melyen aránylag több volt a kis répa, mint a nagy.

3. Olyan egyedeket válasszunk ki, melyek a gyök alakjára, a levél színére, erezetére és nagyságára nézve ugyanoly tulajdonságokkal bírnak, mint az eredeti fajrépa. Okvetlenül meg kell tehát ismertetni a munkásokkal az eredeti fajrépa mondott tulajdonságait, illetve jeleit, mert a kiválasztás csak akkor lesz tökéletes. E tekintetben tehát a gazdának kellő utánjárása is szükséges, mert csak ez biztosíthat kellő sikert.

4. Kiszedés után a répa a reája ragadt földtől és sártól megtisztítandó és száraz helyen teendő el.

5. A talaj, melybe tavasszal az anyarépa ki lesz ültetve, ősszel mélyen megszántandó s tavasszal műtrágyákkal megrágyazandó. E célra különösen a szuperfoszfát szolgál, amelyből kat. holdanként 200—250 kgot szórhatunk el. Azért van szükség ily mennyiségre, mert magtermelésnél a talajnak különösen foszforsava vétetik igénybe.

6. A sor és növénytávolság 65—70 cm. között igazodhatik. Ennél sem nagyobb, sem kisebb távolságot alkalmazni nem célszerű.

7. Kiültetés után a kapalások gyakori keresztülvitele s a töltögetésre kell ügyelni és pedig legcélszerűbb lesz, ha az első kapálás a levelképződés idejére, a második kapálás a szárbá indulás idejére, a töltögetés pedig azon időpontra esik, midőn a magszár 20—25 cm. magasságot ért el.

8. Nagyon kell vigyázni az aratás időpontjának helyes megválasztására, mert ha korán aratunk, akkor sok lesz a léha mag, ha pedig későn, akkor a mag nagy része elhull.

Impregnált répamag.

A növényi és állati paraziták, melyekről tizenöt-husz évvel ezelőtt a magyar gazda még alig hallott valamit, ma már annyira el vannak szaporodva, hogy ugyyszólván alig van növényünk, melyen a paraziták milliói ne

élősködnének. Takarmányrépa-termésünkben némely esztendőben százazrekre rug az a kár, melyet a paraziták okoznak, s évek hosszú során át tétlenül állott a gazdaközönség a veszedelemmel szemben. Egyéb orvoslást nem ismertek, mint a helyes vetésforgó kövételését oly irányban, hogy répa répa után legalább is négy évig ne következzen. Ezen védekezési mód meghozta ugyan a maga gyümölcsét, de nem teljes mértékben és épen ezen körülmény indította a mezőgazdasági tudomány buvárait arra, hogy a védekezés tekintetében fogatosítandó eljárások iránt kutatásokat tegyenek. E kutatások eredményeinek egyike az impregnált répamag használata, melylyel a különböző répa-betegséget okozó s a répagomolyon előforduló gombaspórák nem kerülhetnek a földbe, amennyiben az impregnálás által azok elpusztítottak. Az impregnálás vizgöz, kénes sav és klorgáz segítségével történik a következő módon: egy hengerben a répamag 28—34 R hőmérsékű vizgöz hatásának tétetik ki mintegy 5 percnyi ideig; ez idő elteltével a mag egy másik hengerbe kerül, melybe kénes sav vezetetik. Öt percnyi ittlétel után a répamag egy klorgázzal telített harmadik hengerbe kerül, majd innét a száritóba. A vizgöznek tulajdonképeni célja az, hogy a répagomolyok porusait kitágítsanak; az ilyen módon kitágult porusokba behatol a kénsav s elpusztítja az összes gombaspórákat, nehogy azonban megártson a kénsav a gomolyban levő magnak, szükséges a gomolyt a klorgáz hatásának is kiténi, mely a kénsavval kénkloridot képezvén, a porusokat elzárja a külső levegőtől. Számos hazai gazdaságban végzett kísérlet a mellett bizonyít, hogy az impregnálásnak megvan a maga gyakorlati jelentősége, mert az impregnált répa csirázási erélye nagyobb volt, mint a nem impregnálté s gyorsabban s erőteljesebben fejlődött s éppen azért az állati és növényi paraziták pusztításától megszabadult. Tudvalevő ugyanis, hogy a répában a különböző állati és növényi ellenségek addig tesznek legnagyobb kárt, míg a növény zsenge, fiatal. Arra kell tehát törekedni, hogy a répa ezen fejlődési időszakán minél hamarabb tulesék, mert minél gyorsabban a fejlődése, annál jobban kibírja a megtámadtást. Az impregnálással e cél elerhetjük s még jobban biztosíthatjuk, ha a mivelést műtrágyázással kapcsoljuk egybe. E célra különösen a chili-salétrom alkalmas, melyből holdanként 35—60 kgot adhatunk két részletben fejtárgya gyanánt. A chili-salétrom a növekedést még inkább gyorsítja s így teljesen nyugodtak lehetünk az iránt, hogy répánk ép marad. Egy borsodmegyei földbirtokos az elmúlt esztendőben három egyholdas parcellán összehasonlító kísérletet tett ez irányban a következő eredménnyel: 1. A nem impregnált maggal bevetett területen 190 mm répája termett. 2. Az impregnált maggal bevetett területen 216 mm. 3. Az impregnált maggal bevetett s 45 kg. chilisalétrommal felültrágyázott földön 233 mm.

Szerkesztői izenet.

Tófalvi. Petőfiről irt tanulmány oly sok és oly kiváló van, hogy az u j a b b tanulmány jóformán csak ezek kivonatolása, vagy összefoglalása lehet. Aki ennél többet tud írni, de frázisok nélkül, annak szívesen nyitunk tért. Először is tehát vesse ön maga a legzigorubb kritika alá dolgozatát, javítsa, egészítse ki s csak azután küldje be, ha jónak találta.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Nyersselyem-básztruha

3 frt 65 krtól 42 frt 75 krig teljes öltönyhöz való kelme. — Tussors és Shantungs-Pongees, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, — a legdivatosabb szövés, szín- és mintázatban. **Privát fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig posta fordultával** küldenek: **HENNEBERG G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben**. Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. (3)

1465. számhoz

tlkvi 1899.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbíróóság mint telektönvi hatóság közhírré teszi, hogy Simonis Mihály és neje Fleps Margit végrehajtónak Simonis Johann végrehajtást szenvedő ellen 89 frt 30 kr s jár. iránti végrehajtásos ügyében a monori 235. számú tjkben foglalt A + 1. r. sz. 438, 439. hr. sz. ingatlanára 227 frt; + 2. r. 497. hr. sz. 6

4. oldal.

frt; + 3. r. 871 hr. sz. 11 frt; + 4. r. 1285 hr. sz. 160 frt; + 5. r. 1920 hr. sz. 27 frt; + 6. r. 2060 2. hr. sz. 21 frt; + 8. r. 2556 hr. sz. 10 frt; + 9. r. 2800 hr. sz. 8 frt; + 11. r. 3724 1. hr. sz. 1 frt; + 12. r. 3740 hr. sz. 17 frt; + 13. rend 3963, 3964 hr. sz. 3 frt; + 15. r. 5347, 5348 hr. sz. 68 frt és + 16. r. 5490, 5491 hr. számú ingatlanára 56 frt megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1899. évi **augusztus hó 25-én** d. e. 10 órakor Monora községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverési szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfojlyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság telegkönyvi kiadóhivatala.
Balázsfalván, 1899. évi május hó 24-én.

Haubensild Károly,
telegkönyvi kiadó.

1892 1-1

356-1899. bvgrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbíró-ság V. 734 4. 1898. számú végzése folytán Dr. Pap Lőrincz ügyvéd által képviselt, az Aurária tak-pénzt. javára abrudfalvi Borzák Miklós és társai ellen 56 frt 30 kr. tőke, ennek 1898. évi márczius hó 17. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 64 frt perköltőség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság 893 13 12. alap és felül foglalt és 657 frtra becsült Anka Georgenél 2 ökor, 1 szekér és 4 kalangya széna, Anka Nyiszturnál 5 kalangya széna, 2 ökor és 1 szekér, Tuhutz Nikolaenál 3 kalangya széna és 1 tehén, Borzák Alexandrunál 7 kalangya széna, 1 tehén és 14 juh-ból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbíró-ság idézett sz. ki-küldetést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis alperesek lakásán Abrudfalván leendő eszközölésére 1899. **augusztus hó 24-ik,** esetleg következő napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhiva-tak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végre-hajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyi-ben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehaj-tási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árve-rés megkezdéseig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüg-gesztését követő naptól számítatik.
Kelt Abrudbányán, 1899. évi augusztus hó 4. napján.

Szabó Dénes,
bíró, végrehajtó.

1891 1-1

Ikt. 2299.

1899. tkvi.

Hirdetmény.

A balázsfalvi kir. járásbíró-ság mint telegkönyvi hatóság részéről közzé tétetik: miszerint a **kisküküllővölgyi helyiérdekű vasut** számára az alább megnevezett határban **kisajátított** területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínerre a következő határnap tűztetik ki, ugymint: Balázsfalva köz-ségre nézve **1899. évi szeptember hó 6-án reggeli 9 óra Küküllőszög állomáson.**

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjesszék, különben a kisajátítás és a fel-vett térfogat, ugy a feljegyzett szolgálmatk s jo-gosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyuttal felhivatnak mindazok, a kik a fen-nebbi határban a kisküküllővölgyi helyiérdekű vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kített kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármi czim alatt igényt tar-tanak, ezeket **1899. év szeptember hó 21-éig** ezen telegkönyvi hatóságnál annál bizo-nyosabban bejelentsék, minthogy a később jelent-kezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimu-tatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felül-kebelezett tételek pedig ezentul a kisajátított terü-letről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a **telegkönyvtől betekinthető.**

Kelt Balázsfalván, 1899. évi július 31-én.

Enyed Lajos,
kir. itélőtáblai bíró.

1885 2-3

Szám 817.

I-899.

Hirdetmény.

A nagyságos műszaki tanácsos ur folyó évi augusztus hó 3-án 382. szám alatt kelt rende-le-tével a déva-brád-abrudbányai állami közut 63-69. kilometer szakaszán szükséges támfal-építéseket és ezzel kapcsolatos uttest-helyreállításokat 1801 frt 79 kr, továbbá ugyanezen utvonalon 69-71.5 km. szakaszán egy áteresz építése és partfal-eléállítási munkálatokat 1226 frt 45 kr, mindkét rendbeli munkálatokat összesen 3028 frt 24 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkák kivitelének biztosítása czéljából az **1899. évi augusztus hó 19-ik nap-jának** d. e. 10 órájára a nagyenyedi m. kir. ál-lamépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni ohajtók felhivatnak, hogy a fenti munkálatok végrehajtásának elvállalására vonat-kozó ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz adják be, a későbben erke-zettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz a költségösszeg 5%-ának meg-felelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó művel-et és részletes feltételek a nevezett m. kir. állam-építészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagy-Enyeden, 1899. augusztus 8-án.

M. kir. államépítészeti hivataltól.

1893 1-1

KÁVÉ

Fiuméből

közvetlen a tengeri hajóról szétküldve:

- 1 zsák 4 kgr. Rio kávé jó ízű 4.60
- 1 zsák 4 kgr. Portoriko kávé nagyszemű 5.60
- 1 zsák 4 kgr. Kuba kávé nagyszemű 5.76
- 1 zsák 4 kgr. Portoriko gyöngykávé 6.12
- 1 zsák 4 kgr. kék Jáva gyöngykávé 6.80

elvámolva, bérmentve és csomagolva minden más költség nélkül.

Arjegyzéket és látéképes levelezőlapot kívánatra ingyen küld.

FRATELLI DEISINGER,

FIUME, szabad kikötő 34.

A magyarországi kávések bevásárlási forrása

1814 10-16

Első erdélyi kávé-szétküldési raktár!

KÁVÉ

5 kilós zsákokban bérmentve.
Árjegyzék.

	frt	kr
1 kiló Santos válogatott	1	20
1 kiló Jamaikai jóízű erőteljes	1	36
1 kiló Guatemala finom igen ajánlató	1	54
1 kiló Portorico középszerű finom	1	68
1 kiló Portorico legfin erős nagyszemű	1	86
1 kiló Ceylon finom	1	76
1 kiló Ceylon nagyszemű igen finom	1	98
1 kiló Cuba nagyszemű legfinomabb	2	08
1 kiló Aranyjáva zamatos	1	96
1 kiló Moeca valódi arabiai	1	98
1 kiló Gyöngy finom minőség	1	86
1 kiló Gyöngy nagyszemű kiváló min.	2	16

Postán utánvétellel vagy a pénz előleges bekül-désével küld

PAPP LÁSZLÓ

Kolozsvárt, Theologia-épület. Telefon 212.

Egy öt kilós szállítmány összeállítható többféle kávéfajokból is. 1869 8-10

Sz. 37-899.

Pályázati hirdetmény.

Az abrudbánya-verespataki nehezék-pénzalap választmánya elhalálozás következtében megürese-dett abrudbányai **főorvosi** és lemondás követke-ztében megüresedett verespataki **alorvosi** állásra pályázatot hirdet,

Az abrudbányai főorvosi állással 750 frt fizetés, 120 frt lótarítás, 100 frt szálláspénz és 200 frt drágasági pótlék;

a verespataki alorvosi állással 550 frt fizetés, 120 frt lótarítás, 60 frt szálláspénz és 200 frt drágasági pótlék van összekötve.

Mindkét állás nyugdíjhoz van kötve.

A pályázati határidő: **1899. évi augusztus hó 28-ik napja.**

A pályázni kívánók felhivatnak a határidőig pályázati kérésüket, orvostudori, szolgálati és er-kölesi bizonyítványokkal felszerelve, a választmány elnökségének annál is inkább beadni, mivel az elkésletten beérkezettek tekintetbe nem vétetnek.

Abrudbányán, 1899. augusztus hó 3-án.

Jánky Kálmán,
h. jegyző.

Képes Ferencz,
h. elnök.

Bikszádi

árlappal és ismertető könyvecskével bérmentve szolgál A **KUTKEZELŐSÉG** **BIKSZÁD** (Szatmármegye.)

Bikszádi

ásványos gyógyvizet, mely egyedüli a maga nemében, több hirneves egyetemi orvostanár és hirneves vidéki orvosok, hatásánál fogva, fölébe helyezik a külföldi és drága **Selters** és **Gleichenbergi** vizeknek. Gyó-gyító hatása a **bikszádi** ásványos gyógyviznek kitünően bevált idült és heveny légszőrhurut, hangszálag-hurut, vérköpés ellen. Nagy konyhasótartalmánál fogva verhányás, tudócsucs-hurutnál és kez-dődő gümőkórnál, továbbá kitünő eredményt értek el a **BIKSZÁDI VIZ** alkalmazása által emészthetlenség, idült és heveny gyomorhurut, máj- és epehólyagbántalomnál, a belek renyhe működésénél, vesehomok-ban szenvedőknel, görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál, mint specíficum vált be.

Bikszádi viz bérloje s a sztojkai viz főelárusítói:

ALMER LAJOS és KÁROLY

nagybányai lakosok.

Sztojkai

ásványvizet, mint Erdély gyöngyét, nem hiába neveztek el **magyar karlsbadi** vizeknek, mert tényleg annak gyógyhatása, a szigoru dieta betartásával: idült gyomorbántalom, máj- és epehólyag, vala-mint epekő bajoknál, nemkülönb **csukorbetegségnél** alkalmazva, valóságos csodákat mivel, kitünő hatása a **SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ** a légszőrverek összes bántalmainál, valamint a női bajok és görvélykóros bántalmaknál is. — A **SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ** dús szén-savtartalmánál fogva akár borral, akár gyümölcszörppel vegyítve, mint kellemes üdítő ital pártját ritkítja. A **SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ** hosszas használata az ép szervezetben elváltozást nem idéz elő s így a rossz ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annyival is inkább, mert hosszabb állás után nem csapódnak ki belőle a szilárd alkotórészek, mely tulaj-donsága lehetővé teszi a tengeren tuli szállítást.

Főraktar:

Cirner J. József urnál (Nagy-Enyedi) és **Molnár Árpád** urnál (Abrudbánya.)

6-10 1848.

Sztojkai

árlappal és ismertető könyvecskével bérmentve szolgál A **FORRÁSKEZELŐSÉG** **SZTOJKA** (Szolnok-Doboka m.)